

Inzulínová rezistence

V posledních letech se v epidemiologickém výzkumu soustřeďuje pozornost na soubor rizikových symptomů označovaných jako **metabolický syndrom**.

Podle dnešní koncepce patří k jeho základním komponentám obezita, diabetes 2. typu, dyslipidémie a hypertenze. Tyto symptomy mají tendenci se sdružovat a předpokládá se jejich kauzální souvislost s inzulínovou rezistencí. Inzulínová rezistence je základní součástí patogeneze metabolického syndromu a tuková tkáň má v rozvoji inzulínové rezistence klíčovou úlohu. Onemocnění jako hypertenze, diabetes, obezita a dyslipidémie se ve stále větší míře podílejí na rostoucí morbiditě a mortalitě ve všech zemích vyspělého světa zvláště tam, kde populace stárne. Odhalování složitých patofyziologických souvislostí, identifikace rizikových faktorů rozvoje inzulínové rezistence a hledání spolehlivých metod časně diagnostiky a prevence mají velký význam pro odvrácení tohoto nepříznivého trendu.

Termín necitlivost k inzulínu, který je synonymem v současnosti užívaného výrazu inzulínová rezistence, byl poprvé použit v roce 1939 při charakterizování dvou typů diabetu Himsworthem a Kerrem. Teprve průkaz vztahů mezi aterogenezí a inzulínem a objev možnosti testovat citlivost na inzulín, přinesly rozhodující důkazy o podílu inzulínové rezistence na rozvoji metabolických onemocnění, jako jsou obezita, diabetes 2. typu, ateroskleróza a hypertenze. Inzulínová rezistence může být protilátkového, receptorového a postreceptorového typu. Inzulínová rezistence u obezity a metabolického syndromu jednoznačně souvisí s poruchou přenosu inzulínového signálu do buněk. Hovoří se o rezistenci receptorového a postreceptorového typu. Je porušena funkce inzulínových receptorů a složitých postreceptorových dějů uvnitř buňky. Vyšetřování citlivosti na inzulín, resp. stupně inzulínové rezistence je klíčovým postupem ve výzkumné diagnostice v diabetologii a obezitologii.

V rámci řady grantových projektů se Ústav preventivního lékařství ve spolupráci s klinickými pracovišti zabývá identifikací rizikových faktorů rozvoje inzulínové rezistence a posuzováním stupně inzulínové rezistence u různých populačních skupin.